

Groeiseizoen verliep goed, prijzen zijn wisselend

Zo vlot het zaaien en poten dit groeiseizoen begon, zo vlot is ook het eerste deel van de oogst begonnen. In Akker Magazine van mei vertelden een aantal akkerbouwers over hun voorjaarswerkzaamheden. In dit nummer kijken ze terug op het droge en warme groeiseizoen.

► 'Ondanks droogte groeiden gewassen goed'

Ane van Straten uit Slootdorp is aan het rooien. „Het is een seizoen uit duizenden“, vindt hij. „Het gaat dit jaar allemaal zo gemakkelijk.“ De opbrengsten zijn boven verwachting. Van Straten teelt pootaardappelen (Agata, Agria, Spunta en Kondor) en consumptieaardappelen. Vanwege de uitzonderlijk lage phytophthoradruk sloeg hij bespuitingen tegen phytophthora over. Wel heeft hij in het pootgoed om de zeven dagen bespuitingen tegen luizen uitgevoerd. Hij voegde olie toe om virusoverdracht te voorkomen. „We hebben veel werk gehad met het selecteren van virussen“, vertelt Van Straten. Het meeste pootgoed is uiteindelijk in de klasse gebleven en er is geen perceel afgekeurd. Problemen met bacterieziekten had de pootgoedeler niet veel. Bij de oogst zag Van Straten wel wat rhizoctonia. Ook vond hij schurft. Dat wijt hij aan de droogte. Van Straten: „Het was dit seizoen superdroog. Voor mijn gevoel was het té droog, maar toch groeiden de gewassen nog steeds goed.“ De tarwe kon onder goede omstandigheden worden geoogst en bracht 10 ton per hectare op. Graszaad bracht 1.750 kilo per hectare op en koolzaad bijna 3.000. Andere jaren teelde Van Straten ook uien, maar vanwege de lage prijzen van de laatste jaren zat het gewas afgelopen seizoen niet in het bouwplan. De aantrekkelijke prijzen van dit seizoen had Van Straten niet voorzien. Wel behoren suikerbieten tot het bouwplan: „Die staan mooi vol op het land.“

Copyright foto

Copyright foto

◀ Topopbrengst met voorkiemen op zanddalgrond

De vroege Seresta's hebben een topopbrengst gegeven. De eerste voormalers van Jan Hovius uit Nieuw Balinge zijn gerooid en afgeleverd. De opbrengst van de eerste Seresta's was 50 ton per hectare, met een onderwatergewicht van 495. De hoge opbrengst van de zetmeelaardappelen is volgens de teler mede te danken aan het voorkiemen, wat hij met de Seresta's in de maat 28-35 doet. De aardappelen zijn geteeld op goede dalgrond. Waterproblemen deden zich niet voor, ondanks flinke regen. Hovius: „In augustus kregen we 190 millimeter neerslag. Blijkbaar had deze grond de capaciteit om het water goed te bergen.“ Een ander perceel met Seresta's, waarop vorig jaar maïs is geteeld en waarvan de grondstructuur volgens Hovius niet geweldig was, leverde slechts 30 ton op. „Dat perceel is vier weken later gepoot en we hadden een paar verzopen plekken.“ Toch spreekt Hovius van een goed verloop van het seizoen. De eerste aardappelen zijn onder zeer droge omstandigheden gerooid. „Tijdens de droogte was het ondoenlijk om zand op de ketting te houden. We rooiden kluiten en veel tarra.“ De tarra lag op 6 tot 8 procent en op een paar vrachten na lag de kwaliteit beneden de 90 punten. „Op de vrachten boven de 90 punten, konden we premie draaien.“ Nu is het tijd om de rest van de zetmeelaardappelen te rooien. Vanwege de ondertussen gevallen regen, verwacht Hovius dat het beter zal gaan.

Copyright foto

► Te droog en te warm voor bonen

De consumptieaardappelen zijn gerooid en de vaste mest kan over het land. Jan Koenraad in Dinteloord werkt de mesthoop bij voordat het wordt uitgereden. De akkerbouwer rooide op zijn bedrijf met middenzware tot zware zeekei grove aardappelen met wat schurftaantastingen. „Dat komt door het groeiseizoen. Ik hoor dat het meer voorkomt”, legt Koenraad uit. Over zijn tarweopbrengst is hij met zo'n 6,5 ton per hectare tevreden. Zijn bonen brachten een matige tot normale opbrengst van 6.500 kilo per hectare op. Na het zaaien van de bonen was het te droog en gedurende het seizoen was er volgens Koenraad te veel warmte. „Het was geen bonenjaar.” De onkruiddruk was laag; „De grond was droog genoeg om regelmatig een mechanische onkruidbestrijding toe te passen.” Ook in de uienteelt was dat erg gunstig. Wel heerste er meeldauw in de plantuien. Begin juli stak deze schimmelmziekte ineens de kop op. „Achteraf heb ik de uien te laat doodgebrand. Volgend jaar doe ik dat niet weer, want dat is niet prettig voor mijn collega's.” Over de opbrengsten van de plantuien is Koenraad tevreden. De vroege plantuien, ras Jetset, werden op 29 juni gerooid en brachten 30 ton per hectare op. De akkerbouwer laat de uien na het rooien drie tot vier dagen op het land drogen. Wanneer ze groen van het land komen, stookt hij ze bij dertig graden in een week droog bij de droogwand. Bij het verpakstation worden ze vervolgens minimaal één dag nagedroogd. De prijs van biologische plantuien maakte een goede start en Koenraad verwacht een goede uitbetaling.

Copyright foto

◀ 'Wanneer we water nodig hadden, viel het'

De plantuien van Ico (rechts) en Jaap Dam in Wieringerwerf liggen in de bewaring. „De kwaliteit is zeer goed”, vertelt Ico Dam. „De rooiomstandigheden waren heel droog, zodat er geen water in de pijpjes is gekomen. Zodoende verwacht ik weinig rot in de uiringen.” De akkerbouwers telen op contract plantuien voor een snijderij. Plantuien hebben de voorkeur vanwege het hogere drogestofgehalte en ze groeien grof; de gewenste maat is 60-80. Met een opbrengst van 55 tot 60 ton plantuien in die maat is Dam tevreden. Daarbij rooide hij nog zo'n 10 ton in de maat 40-60. De contractprijs is goed, vindt Dam. „Het seizoen begint met 12,5 cent per kilo, waarna de prijs maandelijks met 0,3 cent stijgt. We leveren van oktober tot februari of maart.” De opbrengst van de tarwe was met 9.500 kilo per hectare goed te noemen. Het vochtpercentage lag met 13,2 procent zeer laag. Begin september waren de broers nog pootaardappelen aan het rooien. Ze verwachten een gemiddelde opbrengst van 40 tot 42 ton per hectare. De kwaliteit ziet er goed uit: „We hebben geen afkeuringen gehad. Wel zijn er door bacterieziekten wat verlagingen geweest van klasse E naar A.” Maar daarvoor was pittig selectiewerk nodig. Vooral bont kwam veel voor. Toch vindt Dam het een uitzonderlijk jaar. „Vanaf halverwege juli hebben we alleen maar werkdagen gehad. Er is toen weinig water gevallen. En wanneer we water nodig hadden, viel het. Het was een superseizoen.”

► 'Onze kistenbewaring is goed en goedkoop'

De pootaardappelen zijn gerooid en liggen in de bewaring. In kisten onder een open af-dak bewaart Piet Goffe Hoitsma in Franeker een gedeelte van het pootgoed tot de winter en dat bevalt hem goed. Doordat de bewaring aan beide kanten open is, kan de wind er doorheen. „Het is een verademing dat we dit jaar alles vroeg was”, vertelt Hoitsma over het verloop van het seizoen. „De aardappelen zijn mooi schoon uit de taaië grond gekomen. Ze liggen bijna als gewassen in de schuur en dat scheelt straks in het sorteren.” Een domper was de het afgekeurde pootgoed. Van de 30 hectare is 4,5 hectare afgekeurd, waarvan ruim 4 hectare door bacterieziek. Ook virusziekten speelden de teler dit jaar parten. Hoitsma: „De selectie verliep moeizaam. Daar hebben we veel werk van gehad.” Ook is het in de omgeving van Franeker vrij lang droog geweest. Daardoor bereikte de teler geen topopbrengst, maar met gemiddeld 35 ton per hectare is hij tevreden. De sortering is erg fijn, veel pootaardappelen zitten in de dure pootgoedmaat 35-55. Hoitsma denkt dat de fijnere sortering onder meer komt door de bewaring met Talent. Dit is het tweede jaar dat hij de kiemremmer heeft toegepast. De Bildstar pootaardappelen boven maat 50 gaan weg als consumptieaardappelen, evenals de Eigenheimers en Irene's boven maat 45. Zeer tevreden is de akkerbouwer over zijn zomergerstopbrengst van 8 ton per hectare. „Zo'n hoge opbrengst had ik niet verwacht, terwijl mijn graszaadopbrengst met 1.200 kilo per hectare matig was. Nu is het hopen op redelijke prijzen.”

Copyright foto